

Gendarmstien

Maritime vandreture langs Flensborg Fjord,
Danmarks første europæiske kvalitetsvandrevej.

24. – 30. april 2027

En vandreuge på den maritime Gendarmsti er et højdepunkt for alle vandrere. Gendarmstien fra Padborg til Høruphav på Als langs den betagende Flensborg Fjord hører til blandt de smukkeste vandreruter, vi har i Danmark. Stien blev i 2017 udpeget til europæisk kvalitetsvandrevej. Den første i Danmark. Stien er en gammel grænsebevogtningssti, hvor det nu historiske Gendarmkorps bevogtede den dansk-tyske grænse fra 1920. Vi lægger ud i den maleriske Kruså Tunnelådal, der ligger tæt ved den nuværende grænse og følger i Grænsegendarmernes fodspor langs den smukke Flensborg Fjord. Undervejs i det indbydende morænelandskab passerer vi flere historiske perler i den danske historie og mærker grænseegnens problematikker og paradokser på egen krop. Vi går igennem den idylliske og kystnære skov, der indtil for få år siden var ejet af Flensborg By. Vi passerer Kollund Østerskov med det tidligere protestantiske nonnekloster og Sønderhav, hvor det flensborgske borgerskab byggede deres flotte patriciervillaer. Vi vandrer også igennem Broagerland, hvorfra prøjserne beskød de danske tropper i 1864, inden vi når det danske nationalklenodie – Dybbøl Mølle. På turens sidste dag vandrer vi gennem egnens primus motor, universitetsbyen Sønderborg, der i et succesfuldt samarbejde mellem kommunen og det lokale erhvervsliv har skabt et teknologisk vækstcenter med masser af kunst og kultur. Dagsturene vil være af en varighed på ca. 12-19 km pr. dag, og du forventes at skulle kunne gå 4 km/t. En herlig uge på gåben venter forude, hvor vi bliver forkælet ved at få frokosten bragt ud til os i naturen. Ligesom der hver aften venter os herlige aftner med foredrag, sang, eller musik - bl.a. skal vi runde kurset af ved den sidste aften at tage til koncert i den helt særlige koncertsal Alsion i Sønderborg med Sønderjyllands Symfoniorkester.

Vandringer

- Vandringer fra Kruså Tunnelådal over Den Krumme Vej og verdens mest romantiske grænseovergang - Skomagerhus i Kollund Skov. Længde i dag ca. 18 km.
- Vandringer forbi Cathrinesminde Teglværk og den indflydelsesrige kunstnerkoloni Egersundsmalerne. Længde i dag ca. 19 km.

- Vandringer langs den romantiske kærlighedstunnel forbi brudestenen og ind i naturens skatkammer. Dagens vandring er ca. 13 km.
- Vandring i det historiske Dybbøl med skønne udsigter mod det flot kuperede Broager Land. En dag i historiens vingesus. Længde i dag ca. 16 km.
- Vandringer fra Dybbølskanterne ned ad Banken med de mange mindsten fra 1864 – mod Sønderborg, over Chr. X's bro ad den fine strandpromenade langs Sønderborg Bugt og ender i Høruphav med udsigt mod Kegnæs. Længde ca. 15 km.

Foredrag og højskolelivet

- Koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester i den helt særlige koncertsal i Alsion, Sønderborg med musik af Rachmaninov.
- Sangaften med fokus på naturen fra Højskolesangbogen.
- Det keltiske Bretagne – myrternes land ved Hans-Tyge Haarløv, højskolelærer.
- Musikalsk aftensalon – Rhapsody in Blue med Gershwin.
- Om vor identitet. En fortælling om, hvor vi kommer fra, hvilke værdier vi tilslutter os og fra hvem vi stammer.
- Morgenvandringer og flaghejsninger.

Velkommen til en klassisk grundtvigsk folkehøjskole

Rønshoved Højskole er en af Danmarks flottest beliggende højskoler. Højskolen ligger ud til Flensborg Fjord midt i det bakkede morænelandskab, der indbyder til skønne vandreture i store løvskove langs fjorden. Stedets beliggenhed giver rige muligheder for udendørsoplevelser, der stimulerer og inspirerer.

Vi lægger vægt på det almindennende, hvor sange fra Højskolesangbogen, gode fortællinger, morgensamlinger, foredrag og fællesskabet er centralt placeret i hverdagen.

Vores kokke gør sig hver dag umage med at servere spændende retter, smagfulde salater og kager – ofte fra det sønderjyske kaffebord.

Højskolen kunne fejre 100 års fødselsdag i 2021 og fremstår flottere end nogensinde. Vi har bygget om og renoveret, så skolen er klar til et nyt århundrede.

Nina Kjærhus og Tim Pohle
Forstanderteam

Lørdag 24. april

Ank. med tog til Gråsten Station. Herefter mulighed for transport til højskolen med vores egen bus kl. 15.15. (Se opdateret ankomsttidspunkt på dsb.dk)

Kl. 15–16.15 Ankomst og indkvartering, samt kaffe og lidt brød i skolens foyer.

Kl. 16.30 **Velkomst og rundvisning ved Nina Kjærhus, forstander. Vi mødes i foredragssalen.**

Gennemgang af de vigtigste punkter i programmet, involverede lærere på kurset bliver introduceret, vi synger et par gode sange og slutter af med en rundvisning på skolen.

Kl. 17.30 Vin- og ølsalg fra vores kiosk i foyeren

Kl. 18.15 Aftensmad i spisesalen. Denne første aften skal vi have Rønshoved Tapas. Vores kokke har stegt og kogt lokale råvarer; et bugnende spisebord med små lækkerier, kombineret med gode salater og andet godt.

Kl. 19.45 **Aftensamling ved Tim Pohle, forstander.**

Vi mødes i foredragssalen. Højskolens værdigrundlag og placering i den sønderjyske historie krydret med sang og fortællinger. Herefter kaffe og kage med opskrift fra det store sønderjyske kaffebord i foyer og pejsestue.

Søndag 25. april

Kl. 07.30 Morgenvandring

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00 **Morgensamling i foredragssalen**

Du vil her blive udfordret inden for litteratur, musik, filosofi, historie - eller hvad læreren har på sinde. Samlingerne er uafhængige af dagens/kursets tema.

Kl. 10.00 **Fra Den Krumme Vej til verdens mest romantiske grænseovergang, Skomagerhus - Gendarmstien dag 1.**

Vi lægger vores første vandring ud med at blive kørt ned til Kruså Tunnelådal, hvorfra vi derefter går i retning mod højskolen. Vi stopper op de spændende historiske og kulturelle steder. Vi skal i dag opleve: Den historiske Hærvej også kaldet Den Krumme Vej og verdens mest romantiske grænseovergang - Skomagerhus i Kollund Skov. Vi passerer endvidere det tidligere protestantiske nonnekloster i Kollund Østerskov og ser det flensborgske borgerskabs patriciervillaer i den gamle kurby

- Kl. 17.30 Sønderhav og meget mere. Længde i dag ca. 18 km.
Kl. 18.00 Vin- og ølsalg fra skolens kiosk i foyeren.
Kl. 20.00 Aftensmad i spisesalen
Aftensamling. En aften med masser af sang fra Højskolesangbogen i Foredragssalen.
Sangtemaet vil overordnet være naturen. En aften, hvor forstander Nina Kjærhus og Jesper Kragh, højskolelærer, undervejs belyser sangene historisk og eksistentielt. Herefter kaffe og kage med særlig kageopskrift fra Det Sønderjyske Kaffebord i pejsestuen.

Mandag 26. april

- Kl. 07.30 Morgenvandring
Kl. 07.55 Vi synger flaget op
Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen
Kl. 09.00 **Morgensamling i foredragssalen. I dag om Egersundmalerne, som en optakt til turen.**
Kl. 10.00 **Fra kunstnerkoloni til Dronning Margrete 1. - Gendarmstien dag 2.**
I dag bliver vi kørt et stykke længere ud på Gendarmstien i retning mod Als og Sundeved. Ruten i dag går bl.a. forbi det gamle Cathrinesminde Teglværk, omend levnene fra teglværksindustriens gyldne dage er tydelige på hele dagens vandring. Vi går ligeledes igennem Egersund, der var hjemsted for den indflydelsesrige kunstnerkoloni på linje med Skagensmalerne. Egersundmalerne er i dag berømte i Tyskland, men næsten glemt i Danmark. Inden vi når tilbage til højskolen, skal vi desuden igennem det smukke Munkemølle, hvor der på lokalt initiativ er opsat en mindesten over Dronning Margrete I, der døde af pest i 1412 netop her på Flensborg Fjord. Længde i dag ca. 19 km.
Kl. 17.30 Vin- og ølsalg fra skolens kiosk i foyeren.
Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen
Kl. 19.30 **Musikalsk aftensalon Rhapsody in Blue med Jesper Kragh, højskolelærer og musikhistoriker.**
Rhapsody in Blue: Lyden af den amerikanske smeltedigel. Den amerikanske komponist Gershwin har komponeret et af de værker, som er lyden af Amerika. Musikalsk set er det særligt, fordi den klassiske og rytmiske musik her møder hinanden i et stort, udfoldet værk.
Herefter kaffe og kage omkring ildstedet i pejsestuen.

Tirsdag 27. april

Kl. 07.30 Morgenvandring

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00 **Fra romantisk kærlighedstunnel til havtorn - Gendarmstien dag 3.**

I dag begynder vi vores vandring ved Broager Kirke. Kirken med de to spir, hvis tilblivelse der går mange sagn om. Vi skal se kalkmalerierne og mindehøjen over de sønderjyske faldne fra 1. Verdenskrig. Hertil skal vi høre om kirkens afgørende betydning for krigen i 1864.

Fra kirken kører vi ned på Gendarmstien ved Kobbelskov, hvor vi vil begynde dagens vandretur. Fra Brunsnæs vil vi gå langs den romantiske kærlighedstunnel forbi Brudestenen, der er rammen om en kærlighedshistorie med en ulykkelig udgang for den nygifte brud. Vores vandring leder os ligeledes ind i naturens skatkammer. Vi passerer Rørskoven, der er et godt sted at observere fugle. Tillige kan vi på denne strækning finde havtorn (de orange bær med passionsagtig smag), som har fået en genopblomstring takket være det nye nordiske køkken. Vi går i dag hele vejen rundt om det smukke Broager Land med de skønne bakker og med udsigten over mod Holnæs i Sydslesvig på den anden side af Flensborg Fjord (den tyske side). Bemærk, første del af dagens vandretur er på stenet strand. Dagens vandring er på ca. 13 km.

Kl. 17.30 Vin- og ølsalg fra skolens kiosk i foyeren.

Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen

Kl. 19.30 **Aftenforedrag ved højskolelærer Søren Hviid Pedersen: Om vor identitet. En fortælling om, hvor vi kommer fra, hvilke værdier vi tilslutter os og fra hvem vi stammer.**

Gode historier er vigtige for mennesket på grund af to forhold. For det første fortæller en god historie noget vigtigt og sandt om mennesket, den er opbyggelig og folkeoplysende. De græske og nordiske myter er billeder på menneskets evige kamp for livet imod døden. For det andet er vi mennesker selv en fortælling. Vor identitet er en fortælling, om hvor vi kommer fra, hvilke værdier vi tilslutter os, fra hvem vi stammer etc. Gode fortællinger er således fortællinger om menneskeheden, den store historie, og om det enkelte menneske, den lille historie. Herefter kaffe og kage i pejsestuen.

Onsdag 28. april

Kl. 07.30 Morgenvandring

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00 **Morgensamling i foredragssalen sammen med de unge højskoleelever.**

Du vil her blive udfordret inden for litteratur, musik, filosofi, historie – eller hvad læreren har på sinde. Samlingerne er uafhængige af dagens/kursets tema.

Kl. 10.00 **En dag i historiens vingesus - Gendarmstien dag 4.**

Dagens etape går mod det historiske Dybbøl. Her vil vi spadsere i et smukt strandlandskab og bl.a. spise vores frokost ved Vemmingbund Strand med udsigten til Dybbøl Banke og det flot kuperede Broagerland. Hertil får vi i dag historierne om præsters beskyddning og organisering herfra.

Turen ender i skanserne fra krigen i 1864, hvorfra vi har en fantastisk udsigt ud over Alssund med Sønderborg by på den ene side og Sønderborg Bugt med Alssundbroerne på den anden side. En dag i historiens vingesus. Længde i dag ca. 16 km.

Kl. 17.30 Vin- og ølsalg fra skolens kiosk i foyeren.

Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen

Kl. 19.30 **Det keltiske Bretagne - myternes land ved Hans-Tyge Haarløv, højskolelærer.**

Fra en halvø til en anden – Det keltiske Bretagne er på mange måder et spejlbillede på det nordiske Danmark. Den franske provins er næsten lige så stor som Danmark. Engang var det et selvstændigt rige med en rig historie og mange legender. Men under Den franske Revolution mistede landet sin selvstændighed og kæmper endnu for at bevare sin kulturelle arv og sit keltiske sprog. Det skønne Bretagne er et eksempel på, hvordan det kan gå et land og en befolkning, der fremmedgøres for sin egen historie og kultur.

Herefter kaffe og kage i pejsestuen.

Torsdag 29. april

Kl. 07.30 Morgenvandring

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00 **Fra Günter Grass til den tapre grænsegendarm Paludan-Müller - Gendarmstien dag 5.**

Vi begynder vores Gendarmstivandring ved at gå fra Dybbølskanterne ned ad Banken med de mange mindesten fra 1864 - mod Sønderborg, over Chr. X's bro ad den fine strandpromenade langs Sønderborg Bugt. Vi ser og hører om denne by i vækst og får alle historierne fra Christian 2.'s fangenskab på slottet til „Der Butt im Griff“. På den nu lidt forlængede Gendarmsti vandrer vi videre ud mod Høruphav med udsigt mod Kegnæs, der er blevet befolket ved, at hertugen i Augustenborg ønskede sig flere skatter, og for at få det, tvangsflyttede han en hel landsby fra Sundeved for at de skulle opdyrke halvøen. Dagens tur tager os også igennem den smukke Sønderkov. Når vi er færdig med dagens vandring, kører vi tilbage mod højskolen over Gråsten, som har huset Gendarmernes administration. Vi skal høre historien om den tapre chef for grænsegendarmene oberst Svend Paludan-Müller, der 26. maj 1944 lod sig brænde inde i ildkampen med tysk politi og militær, og blev dræbt. Dagens vandring er på ca. 15 km.

Kl. 16.30 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl. 17.30 Aftensmad i spisesalen inden afgang.

Kl. 18.30 **Koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester i den helt særlige koncertsal i Alsion, Sønderborg med musik af Rachmaninov.**

Rachmaninov skrev sin 2. klaverkoncert i 1900-1901 efter en seriøs skrivekrise. Hans 1. symfoni mødte kritik, og han mistede troen på egen evner. Men lægen Nikolaj Dahl hjalp ham ud af krisen, og koncerten er derfor dedikeret til ham. I skarp kontrast til fiaskoen med Symfoni nr. 1 blev klaverkoncerten opfattet som et værk, der genoprettede hans ry og cementerede hans position som en af sin tids førende romantiske komponister. Takket være filmen Det korte møde (Brief Encounter) fra 1945 blev klaverkoncerten kendt verden over, især kærlighedstemaet i 2. sats er blevet anvendt som den musikalske gestaltning af kærlighed og længsel.

Vi skal opleve Saskia Giorgini ved flyglet – en pianist der i disse år trækker overskrifter for sine fænomenale indspilninger.

Dirigenten er Anna Rakitina, der blev nr. 2 i Malko Konkurrencen i 2018, og som siden da er blevet en af de mest efterspurgte dirigenter i sin generation. Teksten er fra Sdj. Symfoniorkester.

Vi kører herefter hjem til højskolen, hvor et glas køligt hvidvin og lidt fingermad venter på os i Gimle.

Fredag 30. april

Kl. 08.00 Morgenbuffet i spisesalen

Kl. 08.45 Vi synger flaget op

Kl. 08.50 **Kort morgensamling i pejsestuen**

Herefter afsked og afrejse, så man kan tage med skolens bus fra højskolen til Gråsten Station kl. 10.30. Tag IC-Lyntoget med afgang ca. kl. 11.00 (Se opdateret afgangstidspunkt på dsb.dk).

Vi forbeholder os ret til ændringer i programmet.

Dybbøl mølle på toppen af Dybbøl Banke

Eksempel på værelse i Møllers Hus

Praktiske oplysninger

Tilmelding

Du tilmelder dig nemt på vores hjemmeside www.ronshoved.dk under "Korte kurser". Du kan vælge mellem at betale online eller at få en regning.

Tilmelding er bindende, hvilket betyder, at vi ikke kan refundere pengene ved afbud. Vi anbefaler derfor, at du tegner en afbestillingsforsikring ved f.eks. Europæiske Rejseforsikring.

Priser

Dobbeltværelse pr. person med eget bad:	6.995,-kr.
Enkeltværelse pr. person med eget bad:	8.195,-kr.

Kontoret hjælper dig gerne med at finde en makker, så du for det første kan spare de penge som et enkeltværelse jo koster ekstra, men også for at du kan få muligheden for at lære en ny at kende.

Beløbet dækker kost & logi inkl. linned og håndklæder samt alle udflugter og programsatte punkter.

Rejsen til Rønshoved med offentlig transport

Vi ligger tæt på IC-linien. Der købes togbillet til Gråsten. Det tager 2½ time fra Århus og 3½ time fra København (med direkte tog hver 2. time). Fra Gråsten tager bussen (nr. 110) kun 15 min.

Vi kan også tilbyde at hente dig med vores bus i Gråsten kl.15.15. Prisen vil være 50,-kr., som du betaler direkte til chaufføren i bussen. Det samme kan vi tilbyde på hjemrejsen med togafgang ca. kl.11.00. (Se dsb.dk for at se opdateret togankomst/togafgang).

Rønshoved Højskole
Højskolen ved Flensborg Fjord